

Tipuri de date abstracte. Liste

23 martie 2004

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Tipuri de date abstracte. Liste

3

Tipul de date abstract *listă*

Listă = o înșiruire de elemente care se poate parcurge secvențial, și în care se pot insera elemente în poziția dorită.

Def. recursivă: o listă este fie vidă, fie un element urmat de o listă

Operații pentru tipul de date abstract listă

element: tipul de date stocat în listă (informația utilă)

poziție: tip care identifică locația unui element în listă (posibil: pointer)

- `init(lista)` /* crează listă vidă */
- `empty(lista)`: boolean /* lista este vidă ? */
- `first(lista)` : poziție /* returnează prima poziție din listă */
- `next(poziție)` : poziție /* următoarea poziție; lista e implicată */
- `lookup(lista, element)` : poziție /* caută elementul în listă */
- `insertfirst(lista, element)` /* inserează la început */
- `insertafter(poziție, element)` /* inserează după poziție */
- `delete(lista, poziție)` /* șterge poziția din listă */

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

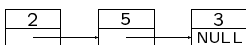
Marius Minea

Tipuri de date abstracte. Liste

5

Implementarea cu pointeri a listelor

```
typedef int elem_t;      /* sau alt tip */
typedef struct n {
    elem_t e;           /* informația utilă */
    struct n *next;     /* pointer la elementul următor */
} node_t;              /* nume echivalent cu struct n */
typedef node_t *list_t; /* tipurile listă și poziție sunt același,
                        adică un pointer la node_t */
```


Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Recapitulare: stive și cozi

Stiva: o secvență cu inserare și extragere la un singur capăt
 ⇒ elementul extras (pentru prelucrare) e întotdeauna ultimul introdus
 – principiul stivei: folosit la implementarea apelului de funcții (pentru salvarea adresei de revenire în program și a variabilelor locale)
 ⇒ poate fi folosită pentru simularea recursivității
 – Exemplu: calculator de buzunar pentru expresii *postfix* (operatorul urmează după operanzi; nu sunt necesare paranteze)

Coadă: o secvență cu inserare la un capăt și extragere la altul
 ⇒ elementul extras e întotdeauna cel mai vechi introdus
 ⇒ folosită pentru prelucrarea secvențială (în care pasul de prelucrare poate produce la rândul lui noi elemente de prelucrat)
 – Exemplu: regiunea accesibilă dintr-un punct într-un plan cu obstacole

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Tipuri de date abstracte. Liste

4

Tablouri, liste, mulțimi: tipul și implementarea potrivită

Tabloul: o structură de date pentru un șir de elemente identice

– oferă nu numai secvențiere, dar și *acces direct*
 – implementează o *funcție* de la mulțimea indicilor la cea de elemente
 ⇒ fiecare element poate fi identificat printr-un întreg (poziția în tablou)

O listă s-ar putea implementa cu un tablou. Dar apar și dezavantaje:
 – dacă lista crește, tabloul poate fi prea mic (⇒ realocat dinamic)
 – ștergerea unui element din tablou implică
 – fie mutarea celorlalte elemente (schimbă corespondența între indici și element; e costisitoare dacă trebuie păstrată ordinea)
 – fie marcarea elementelor șterse (cu un câmp fanion suplimentar) (parcursarea devine ineficientă dacă sunt multe elemente șterse)

Mulțimea: tip similar cu lista, dar fără ordonare și fără duplicate
 ⇒ implementabilă ca listă cu `insertfirst`, `delete` și test de membru

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Tipuri de date abstracte. Liste

6

Implementarea cu pointeri a listelor

```
void init(list_t *pl) { *pl = NULL; } /* modifică valoarea listei,
deci trebuie pointer la listă ca parametru */
int empty(list_t l) { return l != NULL; }
node_t *first(list_t l) { return l; }
node_t *next(node_t *n) { return n->next; }
```

```
int insertfirst(list_t *pl, elem_t e) {
    node_t *p;
    if (!(p = malloc(sizeof(struct n)))) return 0; /* eroare */
    p->e = e; p->next = *pl; *pl = p; return 1; /* succes */
} /* modifică capul listei, deci are parametru pointer la listă */
```

```
int insertafter(node_t *n, elem_t e) {
    node_t *p;
    if (!(p = malloc(sizeof(node_t)))) return 0; /* eroare */
    p->e = e; p->next = n->next; n->next = p; return 1; /* succes */
} /* noul nod p e inserat după vechiul nod n */
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Lookup: Implementare iterativă și recursivă

```
node_t *lookup(list_t l, elem_t e)
{
    for ( ; l != NULL; l = l->next) /* caută până la sfârșit */
        if (e == l->e) return l; /* s-a găsit, returnează poziția */
    return NULL; /* returnează NULL dacă nu s-a găsit */
}
```

```
node_t *lookup(list_t l, elem_t e)
{
    if (!l || e == l->e) return l; /* găsit sau sfârșit */
    return lookup(l->next, e); /* caută începând cu următorul */
}
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Deletē: implementare iterativă și recursivă

```
/* parametrul 2 e nodul de șters, eventual găsit cu lookup */
int delete(list_t *pl, node_t *n) /* poate schimba capul listei */
{
    node_t p = *pl; /* deci ia parametru pointer la listă */
    if (!p || !n) return 0; /* listă sau nod vid, eroare */
    if (p != n) { /* n nu e primul nod din listă */
        while (p && p->next != n) p = p->next; /* caută predecesorul */
        if (!p) return 0; /* nu s-a găsit n, eroare */
        p->next = n->next; /* 'sare' peste nodul n */
    } else *pl = n->next; /* n e primul, schimbă capul listei */
    free(n); return 1; /* eliberează n, returnează succes */
}

int delete(list_t *pl, node_t *n) /* presupune n nenul */
{
    if (!*pl) return 0; /* listă vidă, deci nu s-a găsit */
    if (*pl == n) { *pl = n->next; free(n); return 1; } /* șterge */
    else return delete(&(*pl)->next, n); /* încearcă mai departe */
} /* apelată din nou cu *adresa* pointerului la următorul nod */
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Inversarea unei liste

```
list_t reverselist(list_t head) { /* varianta iterativă */
    node_t *nxt, *rev = NULL; /* nxt=urm. nod, rev=lista inversată */
    while (head) { /* leagă următorul elem. la rev */
        nxt = head->next; head->next = rev;
        rev = head; head = nxt; /* avansează nxt în listă */
    }
    return rev;
}

list_t reverselist(list_t rev, list_t rest)
{
    if (!rest) return rev;
    else {
        node_t *nxt = rest->next;
        rest->next = rev;
        return reverselist(rest, nxt);
    }
} /* la început apelăm reverselist(NULL, head); */
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Utilizarea listelor: reprezentarea grafurilor

Graf: o colecție de *noduri* și *muchii* care leagă două noduri.

Exemplu: o mulțime de localități cu drumurile între ele

Un nod poate fi legat cu oricât de multe alte noduri ⇒ folosim listă

```
typedef struct n {
    int id; /* un număr pt. identificare */
    /* alte informații despre nod */
    struct e *edges; /* lista de muchii */
} node_t;

typedef struct e {
    struct n *dest; /* celălalt capăt al muchiei */
    struct e *next; /* pointer spre următoarea muchie */
} edge_t;
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Liste dublu înlănțuite

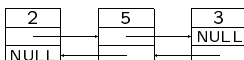
În listele prezentate până acum:

– parcurgerea se poate face într-un singur sens (nu și înapoi)

– ștergerea necesită parcurgerea listei (chiar dat fiind nodul de șters) pentru a găsi nodul precedent care conține legătura spre nodul dat

Soluție: se rețin legături (pointeri) spre vecinii în ambele sensuri:

```
typedef struct n {
    elem_t info; /* informația utilă din nod */
    struct n *prev, *next; /* pointeri spre cei vecini */
} node_t;
```


Capul listei are predecesorul nul, coada listei are succesor nul.

Variantă: *listă circulară*, legând capul și coada listei.

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea

Liste dublu înlănțuite (cont.)

```
int insertafter(node_t *p, elem_t e) {
    node_t *n = malloc(sizeof(node_t));
    if (!n) return 0; /* eroare, memorie insuficientă */
    n->info = e;
    n->prev = p; n->next = p->next; /* leagă nodul n la vecini */
    p->next->prev = n; p->next = n; /* leagă vecinii la nodul n */
    return 1; /* succes */
}

void delete(list_t *pl, node_t *p)
{ /* trebuie modificate cel mult două legături */
    if (p->next) p->next->prev=p->prev; /* dacă p nu e ultimul */
    if (p->prev) p->prev->next=p->next; /* dacă p nu e primul */
    else *pl = p->next; /* p era primul, schimbă capul listei */
    free(p); /* eliberează memoria pentru nodul șters */
}
```

Utilizarea și programarea calculatoarelor 2. Curs 3

Marius Minea